

02.

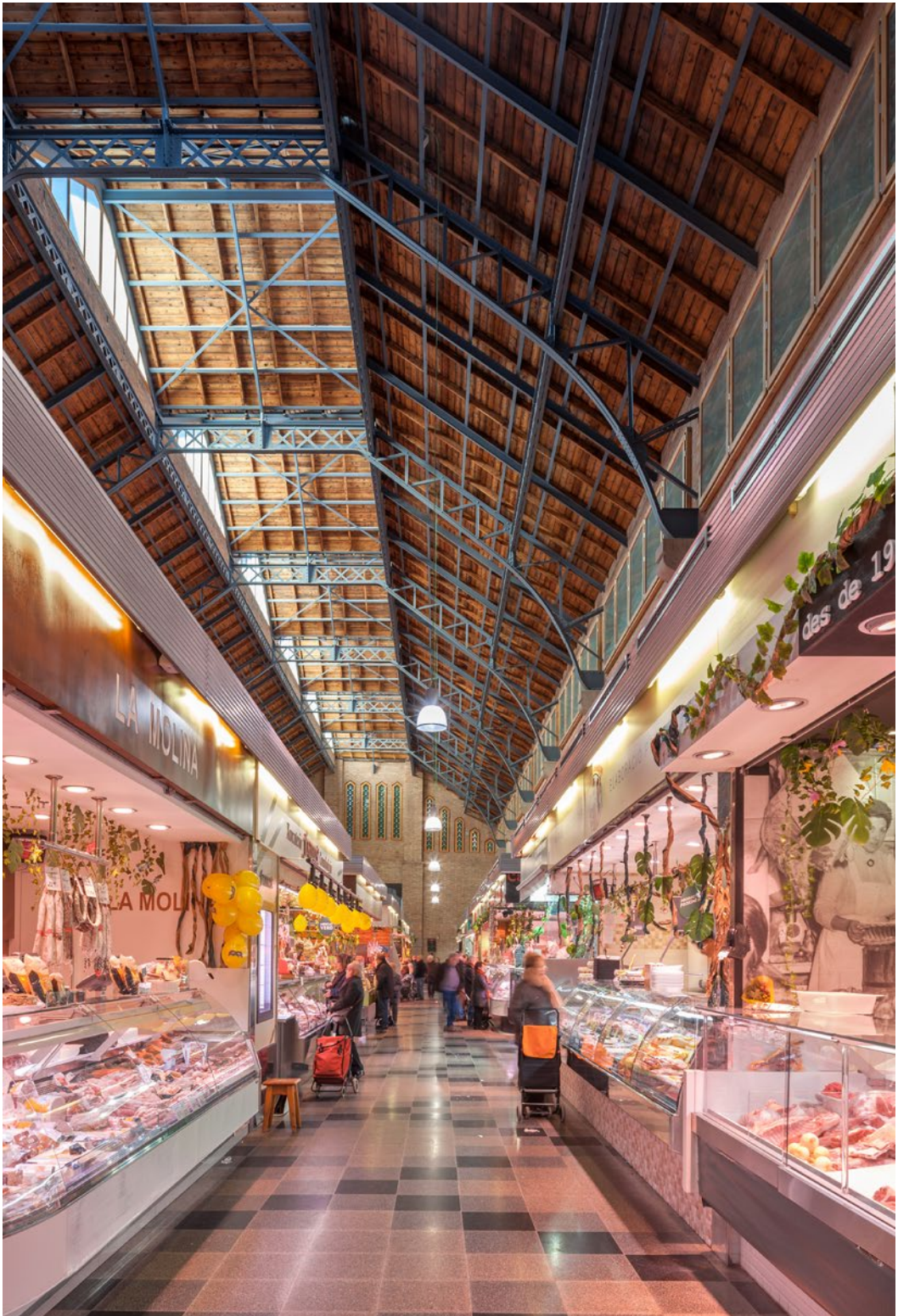

Dades rellevants i evolució de l'exercici

Els mercats de Barcelona donen servei a una població d'1.664.182 habitants. La xarxa de mercats està formada per 43 mercats municipals (39 d'alimentaris i 4 de no alimentaris), distribuïts en 40 equipaments que acullen 2.104 establiments.

Durant l'any 2020, malgrat el context de crisi sanitària, els mercats han mantingut el servei a ple rendiment. Durant els mesos de confinament domiciliari, el 85% dels establiments alimentaris han estat oberts per abastir 38.000 persones de mitjana cada dia.

Establiments, titulars i superfície comercial

Als darrers anys, aquests tres paràmetres han registrat una evolució que reflecteix un procés de concentració comercial, la qual cosa ha permès als establiments disposar de més superfície i oferir als clients altres serveis complementaris, de manera que ha millorat l'oferta i, amb ella, el grau de satisfacció dels usuaris.

D'altra banda, amb vista a potenciar la col·laboració publicoprivada, molts mercats municipals han consolidat l'aliança estratègica amb autoserveis, amb l'objectiu d'esdevenir espais on també es puguin adquirir productes d'higiene i de neteja, productes alimentaris envasats i quotidians no alimentaris (QNA), i així poder fer-hi una compra única.

L'evolució dels mercats de Barcelona en la darrera dècada s'ha caracteritzat, doncs, per l'augment de la superfície comercial dels establiments i l'oferta de nous serveis als clients, cosa que demostra clarament que els mercats

són organismes vius que es van remodelant constantment per tal de poder satisfer les noves necessitats de la societat.

Alguns mercats de la ciutat, com els de La Boqueria, Sants, Sarrià, Sant Andreu, El Clot, El Poblenou, La Llibertat i L' Abaceria, ofereixen servei als ciutadans des de fa més de cent anys.

Al llarg d'aquesta llarga història, s'han replantejat el seu rol ciutadà en diverses ocasions, cosa que ha impulsat les successives remodelacions de les seves instal·lacions. Aquest tarannà de renovació constant és una característica dels mercats municipals de Barcelona, juntament amb la seva capillaritat: estan distribuïts per tot el terme municipal de forma harmònica, de manera que no hi ha cap barri sense el seu mercat de referència, on actua com l'ànima i el motor del comerç de proximitat, promovent alhora la sostenibilitat i la integració social.

Nombre d'establiments

Any	Alimentari	No alimentari	Total
2015	1.731	776	2.507
2016	1.667	775	2.442
2017	1.557	755	2.312
2018	1.472	719	2.191
2019	1.430	713	2.143
2020	1.410	694	2.104

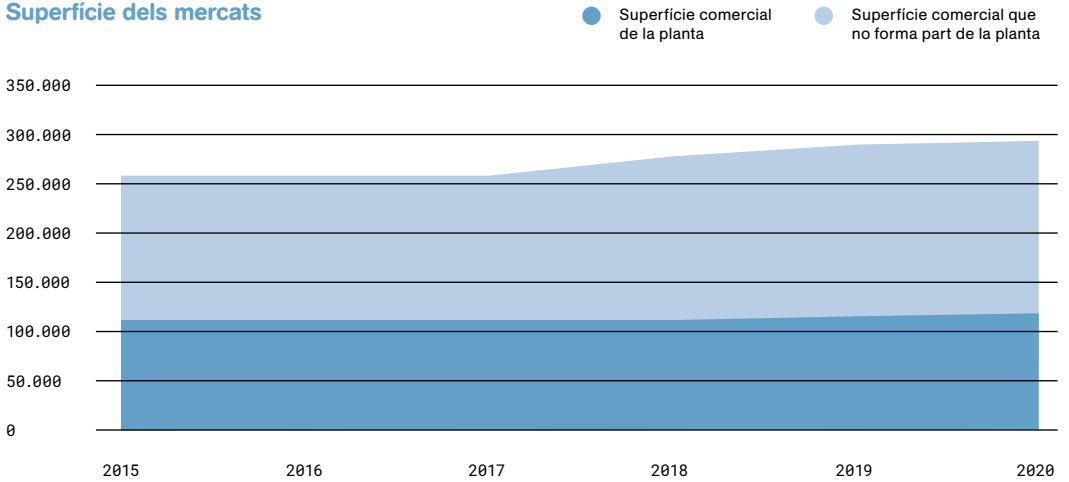
L'any 2020, els mercats de Barcelona acullen 2.104 establiments, dels quals 1.410 estan en mercats d'alimentació i els 694 restants són establiments no alimentaris. Els districtes amb més establiments alimentaris són Ciutat Vella, a on destaca especialment el mercat de La Boqueria; l'Eixample, amb els mercats de Sant Antoni, El Ninot i La Concepció com a més importants, i Nou Barris, que amb set mercats és el districte més ben proveït d'establiments alimentaris.

La xarxa de mercats municipals s'estén per tot el territori de la ciutat de Barcelona, amb un total de 43 mercats que abasteixen una població d'1.664.182 habitants.

02. Dades rellevants i evolució de l'exercici

Superfície dels mercats

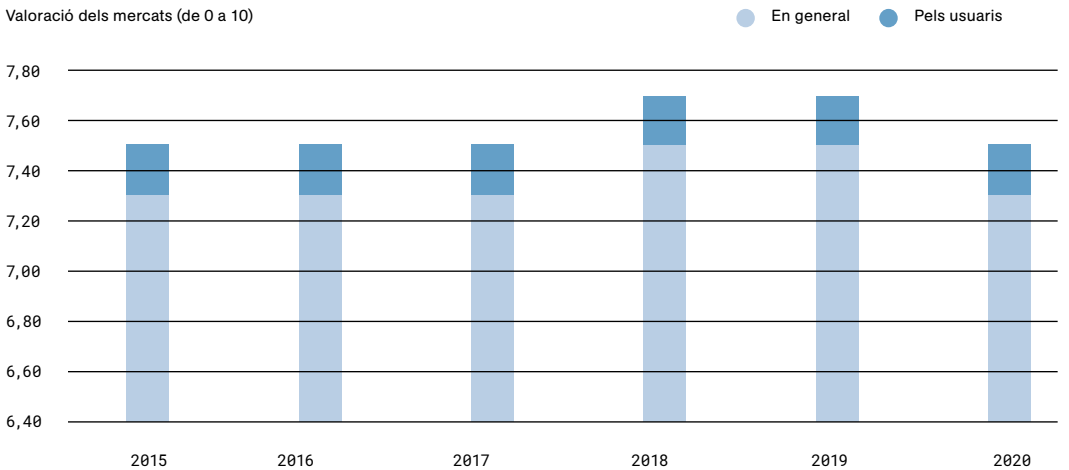

Des del 2015, la superfície comercial de la planta ha passat de 115.340 m² a 124.737 m².

Valoració dels mercats i factors de satisfacció

Els mercats són molt ben valorats entre la ciutadania. Concretament, el nombre de ciutadans que han valorat la gestió municipal dels mercats amb un 10 s'ha doblat, en passar del 4,6% l'any 2015 al 8,4% el 2020. Alhora, el 44,2% consideren que els mercats han millorat al darrer any. Aquesta és una dada molt positiva en comparació amb la valoració de la millora d'altres serveis municipals durant el mateix període, i que s'explica pel paper de servei essencial dels mercats.

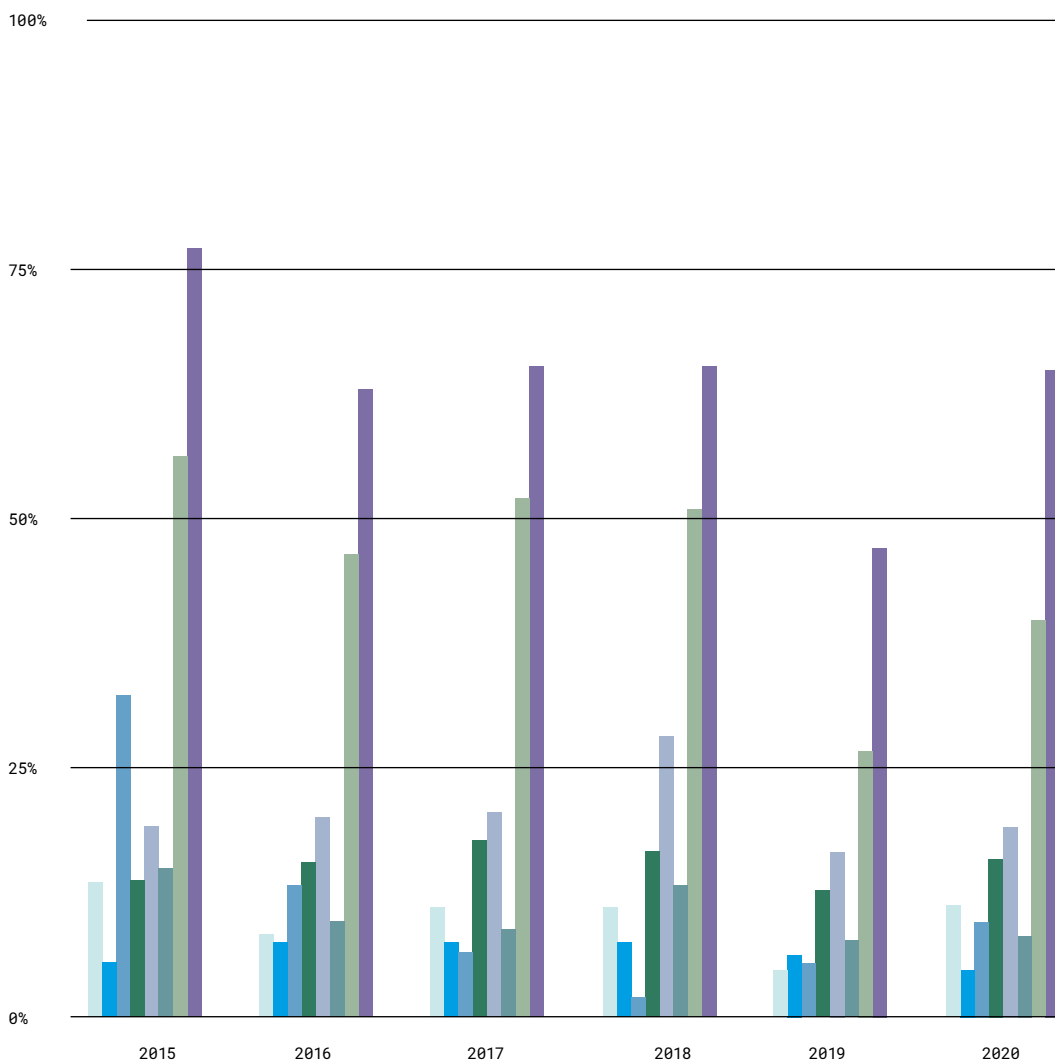
Valoració dels mercats (de 0 a 10)

Les persones usuàries dels mercats valoren especialment la varietat i la qualitat del producte (més del 69 %), apreciació positiva que s'ha incrementat respecte a l'any anterior. En segon lloc, l'aspecte més valorat és l'atenció i el tracte proper i personalitzat, que destaquen el 42,6%.

Valoració dels mercats

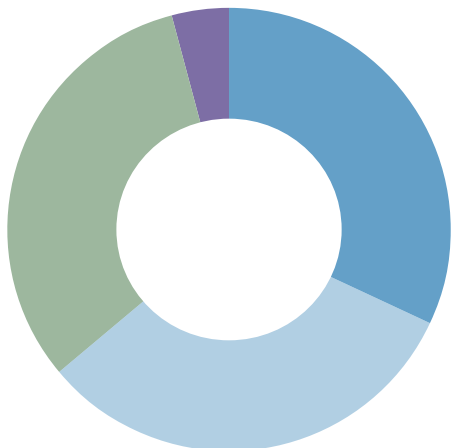

Aquestes xifres s'entenen millor si es confronten amb les dades sobre els hàbits de compra dels usuaris, que indiquen clarament que opten preferentment pels mercats a l'hora de comprar aliments frescos enfront d'altres productes d'alimentació, segons dades de comerç de l'Òmnibus municipal de l'any 2020.

En aquest sentit, cal esmentar que els mercats mantenen una quota de mercat del 32 % en alimentació fresca. Mentre que el percentatge del supermercat s'ha vist reduït aquest 2020 (38% en 2019) en favor de la botiga de barri (28% en 2019).

Hàbit de compra de producte fresc

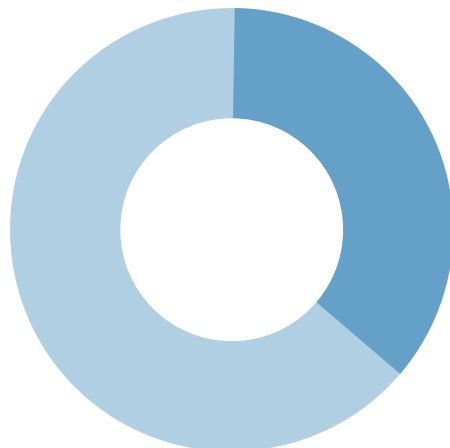
- 32% al supermercat
- 32% al mercat municipal
- 32% a la botiga de barri/especialitzada
- 4% en altres establiments

La quota de mercat del producte fresc ha augmentat considerablement (com el comerç de barri), en detriment dels supermercats, cosa que demostra que els mercats continuen essent una bona opció, davant de la política de frescos que han impulsat les grans superfícies i d'altres operadors especialistes.

Compreu al mercat municipal?

- SÍ
- NO

	SÍ	NO
2018	62,3%	37,7%
2019	62,7%	36,3%
2020	60,9%	39,1%

Els valors principals dels mercats són la varietat de l'oferta, especialment de productes frescos, l'atenció personal, l'especialització i la qualitat.

02. Dades rellevants i evolució de l'exercici

Nombre de visites (any)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total anual	65.348.666	66.815.394	66.818.993	68.075.001	67.495.218	47.720.968
Variació	3,9%	2,2%	0,01%	1,85%	-0,9%	-31,0%

El nombre de visites als mercats s'ha mantingut, amb lleus augments als darrers anys, cosa que demostra una alta fidelitat i una bona valoració dels ciutadans, especialment pel que fa a la renovació i a la modernització dels mercats. La davallada del 2020 s'explica per la situació excepcional de pandèmia que ha provocat el confinament de la població i la reducció del nombre de sortides per anar a comprar, així com pel tancament o restricció de l'aforament dels tres mercats no alimentaris (Els Encants-Fira de Bellcaire, Els Encants de Sant Antoni i El Dominical de Sant Antoni). Cal esmentar especialment la situació de la Boqueria, on en els mesos més durs de pandèmia estaven tancats fins al 50% d'establiments.

Nombre de visites (mes)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gener	5.008.556	5.280.131	5.512.262	5.363.831	6.115.209	6.002.858
Febrer	4.990.930	5.453.476	5.513.499	5.223.877	5.550.466	5.796.135
Març	5.386.483	5.663.137	5.962.531	5.562.963	6.021.078	3.834.921
Abril	5.360.834	5.986.838	5.425.017	5.045.202	5.467.546	2.286.741
Maig	5.588.720	6.000.028	5.823.869	5.234.470	5.895.267	3.131.211
Juny	5.569.882	5.512.628	5.423.255	6.917.219	5.226.988	3.604.046
Juliol	5.559.148	5.141.663	5.287.435	5.761.168	4.422.131	3.727.009
Agost	3.865.702	4.293.516	4.410.575	5.082.887	4.564.446	2.818.332
Setembre	5.516.539	5.450.026	5.710.410	5.681.328	5.330.466	3.796.881
Octubre	6.380.366	6.046.217	5.626.398	5.947.397	5.933.863	4.226.691
Novembre	5.802.451	5.857.602	5.952.981	5.851.855	5.920.384	4.217.090
Desembre	6.319.055	6.130.132	6.170.761	6.402.804	6.007.375	4.279.053

Com a conseqüència de la pandèmia, aquest 2020 s'ha registrat un descens important del nombre de visites, com ho reflecteix el fet que als mesos de gener i febrer es van assolir les xifres més altes, mentre que al març, un dels mesos en què històricament s'han produït més visites als mercats, l'afectació de la crisi sanitària fou especialment important, atès que es va iniciar l'estat d'alarma.

D'altra banda, el grau d'incidència de la pandèmia s'ha notat més als mercats dels barris turístics, com els de la Boqueria, la Barceloneta i Santa Caterina.

Mercats oberts

Establiments alimentaris

A partir de la setmana del 16 de març, després del repunt de vendes registrat durant la setmana anterior per l'anunci del confinament, es mantenen en servei, amb més de 3.500 persones treballadores, el 85% dels establiments alimentaris (el 93%, si no es té en compte l'alt impacte al Mercat de la Boqueria), que abasteixen aliments a una mitjana de 38.000 persones cada dia.

Establiments no alimentaris

En compliment de les restriccions d'activitat durant el període de confinament, 713 negocis no poden desenvolupar la seva activitat: Els Encants-Fira de Bellcaire, Els Encants de Sant Antoni, El Dominical de Sant Antoni i Les Flors de la Rambla, i la resta de concessions no alimentaries, bars i restaurants de la xarxa de mercats.

Venda online/servei a domicili

La venda no presencial i els lliuraments a domicili han estat serveis especialment rellevants durant els mesos del confinament. S'han promogut nous sistemes de contacte i distribució en alguns dels mercats que no en disposaven.

Venda online

Les comandes es multipliquen per deu a les primeres setmanes de l'estat d'alarma. La manca de temps, la facilitat i la comoditat de la compra *online* han modificat el comportament de compra als darrers anys. La realitat de l'e-commerce ha arribat a l'alimentació i també als mercats on, malgrat que encara no té una penetració tan gran com en altres sectors, és una nova tendència que s'està obrint camí.

Durant l'any 2019, 13 mercats ja oferien els seus productes mitjançant les plataformes Manzaning, Ulabox i pròpies. L'any 2020 les comandes es multipliquen per 10 durant les primeres setmanes de l'estat d'alarma. Des de l'IMMB, s'ha fet seguiment de l'operativa i la problemàtica de desbordament de les plataformes de venda:

- Redefinició de la plataforma i de la logística d'Ulabox i ampliació de 2 a 3 mercats.
- Ampliació del servei de Manzaning d'11 a 30 mercats i de 150 a 290 establiments.

Dades del servei a domicili

Pel que fa al servei de lliurament de les comandes a domicili de forma centralitzada; el repartiment el contracten les associacions de venedors a través d'entitats dedicades a la integració i a la promoció personal de persones amb necessitats especials o en risc d'exclusió social, de manera que el desenvolupament d'aquest servei té un clar interès social. Concretament col·laboren en aquest servei el grup cooperatiu Taller Escola Barcelona (TEB), l'Associació Les Corts per a la Inserció Laboral (ALCIL) del Grup CHM i la Fundació Pare Manel.

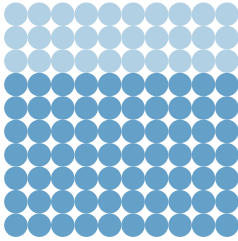
- Entre març i juny de 2020, es van fer 24.481 serveis de repartiment.

En el marc del Pla de digitalització dels mercats, l'IMMB està posant en funcionament un marketplace comú a tota la xarxa de mercats municipals.

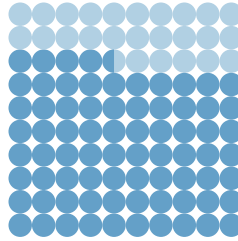
A manera de conclusió, a continuació es reproduueixen algunes dades generals que resumeixen la valoració que fa la ciutadania del servei que rep dels 43 mercats municipals de Barcelona:

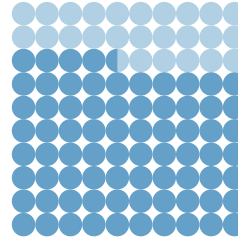
El 60,9% de la població compra als mercats.

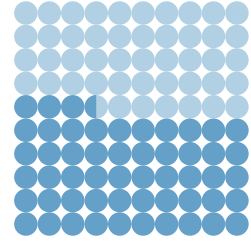
El 96, % valora la qualitat del producte com un criteri important a l'hora de fer la compra.

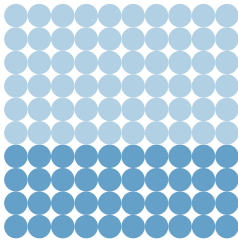
El 74,4% de la població valora la proximitat del producte.

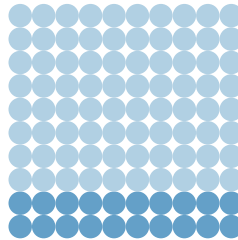
El 53,6% en valora el producte ecològic.

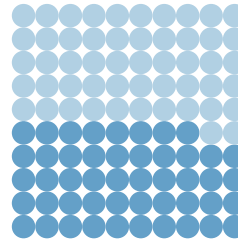
El 40,1% esmenta la distància com a motiu per no anar-hi a comprar.

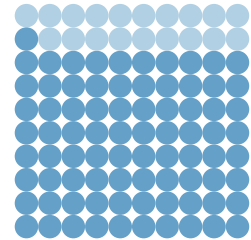
El 19,9% esmenta el preu com el motiu per no comprar-hi.

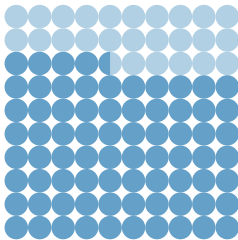
+48% de la clientela té entre 35 i 64 anys d'edat.

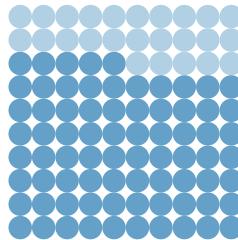
El 81,2% de la clientela n'està bastant o molt satisfeta.

El 32% de quota de mercat en producte fresc de la ciutat.

Un 7,5 és la nota mitjana dels usuaris.

Dades de població

— Institut d'Estadística de Catalunya
<https://www.idescat.cat/emex/?id=080193>

Dades de valoració i grau de satisfacció amb el servei dels Mercats de Barcelona (Departament d'Estudis d'Opinió, Oficina Municipal de Dades):

— Enquesta de serveis municipals 2020
<https://dades.ajuntament.barcelona.cat/enquesta-serveis-municipals/>

Dades sobre els hàbits de compra en general i compra als mercats municipals:

— Enquesta Omnibus municipal. Juny 2020 (1a onada)
— Enquesta Omnibus municipal. Octubre 2020 (3a onada)
— Enquesta Omnibus municipal. Desembre 2020 (4a onada)
<https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/99648>